ПАМЯТКА

З ПОСВЯЧЕННЯ

ПАРОХІЯЛЬНОЇ РЕЗИДЕНЦІЇ в ҐЛЕНДОН

АЛБЕРТА
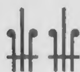

1945

Накладом Української Католицької
Парохії Успення Матери Божої
в Ґлендон, Алта.

ПАМЯТКА

З ПОСВЯЧЕННЯ

ПАРОХІЯЛЬНОЇ РЕЗИДЕНЦІЇ в ҐЛЕНДОН

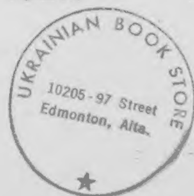
АЛБЕРТА

1945

Накладом Української Католицької
Парохії Успення Матери Божої
в Ґлендон, Алта.

ЦЮ КНИЖЕЧКУ

пресвячуємо першим Піонірам-Священикам у Канаді й в нашій околиці із вдячности за їхню працю й жертву для релігійного добробуту нашого народу в Канаді.

Парохіяни з Парохії Успення Матери Божої в Ґлендон, Алта.

Безперечно найбільшу частину до релігійного й народнього розвою нашого народу в Канаді вложила свята католицька Церква. Її могутній вплив видніє й тягнеться як золота нитка через ціле канадійське життя українців поселенців. Їй найбільше може українець зложити подяку, що сьогодні в нього українське лице, прадідна католицька віра. Перегортаючи картки пятьдесятьлітньої історії українців канадійців, можна завважити наслідки праці св. Церкви, що її Вона виконувала через своїх місіонарів-священиків. Повні ревности й посвяти, ці Христові працівники горнули розсіяних українців поселенців в одне стадо й вели його шляхом правди, розвою й добробуту. І обильні овочі видала їхня праця. Тепер тішимося сильними орґанізаціями, красними інституціями, сотнями зорґанізованих парохій, народніми домами.

Їхня праця ще одне зробила. Вказала дорогу, що нею маємо посувати працю в дальші закутини просторої Канади, де тільки нога українського поселенця ступила.

Це відноситься й до місійного округу Ґлендон. Місійний округ Ґлендон положений около 150 миль на північний схід від Едмонтону. Обнимає цей округ приблизно ренчі від 6-о до 10 й тавншіпи від 56 (від північного берега Саскачеванської ріки) до тавншіпу 63-го, 4-ий мерідієн, отже простір яких 50 миль довгий і 30 миль широкий.

Округ цей заселений переважно французами й українцями. Розуміється, живуть тут і люди інших народностей, як анґлійці, скандинавці, німці, поляки і другі, але найбільше таки французів і українців.

Українці стали поселюватись в цих околицях го-

ловно після першої світової війни. Наші поселенці в цих сторонах, це переважно іміґранти, що приїхали сюди просто зі Старого Краю по першій війні, хоч є чимало й таких, що переселились сюди вже з інших околиць.

Майже всі ці околиці нові і чи то гомстедовці, чи ті що купили землю, не мали ще можности добре загосподаритись. А всеж таки, коли порівняти нинішні господарства, особливо українських поселенців, з тими пустарями, що були 15-20 років тому, то треба признати, що поселенці в цій околиці зробили дуже великий поступ.

Назагал, землі в цій околиці несогірші. На полудневий схід від Ст. Павл, як і між Ст. Павл і Бонивил, багато озер і мочарів. На північ і захід від Бонивил озер менше, але більше лісів. В північній частині цього місійного округу землі ліпші, як в полудневій.

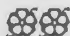
В більших містечках, як в Ст. Павл, Ґлендон і Бонивил, вже є наші склепарі, але їх ще мало.

Через ввесь цей округ переходить залізнича (Сіенарська) дорога з Едмонтону, аж до Саскачевану (особовий потяг їде з Едмонтону кожного понеділка, середи і пятниці, а вертається кожного вівтірка, четверга і суботи).

Місійна праця в ґлендонських околицях сягає ще піонірських часів покійного о. Н. Крижановського й теперішнього Єпископа Преосв. Василія, колито вони навідували з духовною обслугою околиці Лейк Елайза — Лейк Белвю. За їхнім слідом священики розвинули й зорґанізували околицю до тої міри, що настала потреба парохіяльної резиденції з сталим священиком. Почин до заспокоєння цієї потреби дала парохія Успення Матери Божої в Ґлендон, Алта. Тут і спільними силами дооколичних парохій побудовано цей дім. Щоб цю важну хвилю в історії розвою тутейших українців католиків зазначити, виходить отця памяткова книжечка. Хай вона причиниться до ще більшого й

кращого розвою, а заразом стане виразником вдячности тим, що перші ставили основи під наше релігійне й народнє життя.

о. Е. ПАЩАК, ЧСВВ.

о. А. Трух, ЧСВВ

ДО СТІП ТВОЇХ

До стіп Твоїх, Небесна Божа Мати,
З любовю клониться вкраїнський люд;
Крізь біль і сльози просить спогадати
Його неволю, муку, довгий труд . . .

Нам горе свій лячний псалом співає,
Глухий на нашу чорну кривду світ—
Наїзник душу з серцем вириває . . .
Маріє, вяне жовто-синій квіт! . . .

До неба зір звертає старець і дитина,
Де царство правди, вічний Божий рай,
І молиться, припавши на коліна:
Маріє, Україні волю дай!

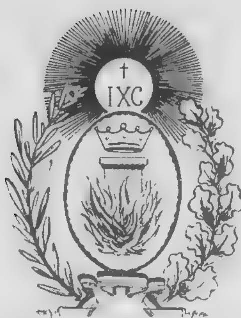

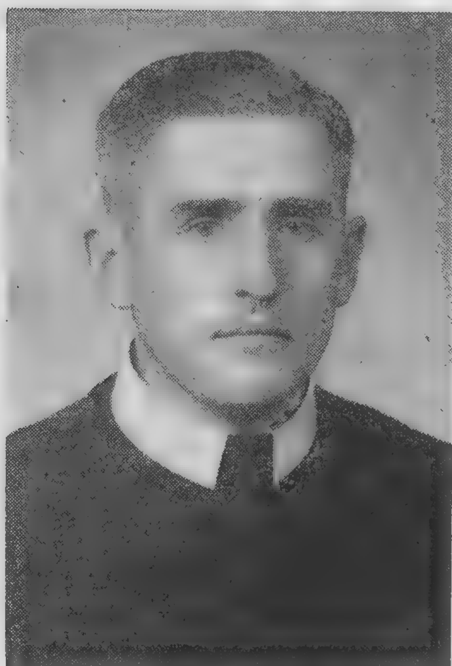
ПРЕОСВ. В. В. ЛАДИКА, ЧСВВ
Єпископ-Ординарій Екзарх
Української Католицької Єпархії в Канаді

ПРЕОСВ. КИР Н. Н. САВАРИН, ЧСВВ
Єпископ-Помічник

ВПР. о. В. В. БАРАНИК, ЧСВВ
Протоігумен
ОО. Василіян у Канаді й Америці

НОВИЙ РЕЛІҐІЙНИЙ ОСЕРЕДОК У ҐЛЕНДОН, АЛБЕРТА

За Божим благословенням діждались ми нового дому в місті Ґлендон, в якому будуть мешкати ОО. Василіяни. Цей дім буде осередком релігійної й народньої праці в окрузі Ґлендон.

Радіємо цим проявом нового здобутку для наших українців католиків в місті Ґлендон та його околицях. Цей дім станув на фундаментах завдяки ревній праці наших щирих парохіян, що переважно походять з Жовківщини в Европі та котрі вміли пошанувати та постояти за своєю будуччиною на релігійному й народньому полі.

Давби Бог, щоб ця праця дбайливих парохіян у Ґлендон та околицях притримала всіх членів в розвитку для їхніх будучих поколінь. Молимо Бога, щоб ця нова інституція стала заохотою всім нашим українцям католикам до активного життя на Христовій ниві під проводом наших Отців Василіян у Ґлендон.

Тому нехай Боже благословення спочиває передовсім на цих, що своєю жертвою причинилися до появи цього дому на славу Всемогучого Бога, добра нашої Церкви та добра нашого народу. Нехай цей новий осередок релігійного та народнього руху стане взором для всіх наших молодих поколінь.

о. ВЕНЯМИН БАРАНИК, ЧСВВ.
Протоігумен

Дано в Мондері, Алта.,
в день св. мученика Теодора Стратилата,
8-го червня, 1945 р.

ЗАСАДИ УКРАЇНЦЯ КАТОЛИКА

Засади, це правила, що ними ми керуємося в нашій бесіді й поступованні, щоб мати успіх у життю й пошану в людей. Коли людина щось сьогодні хвалить, а завтра те саме вже ганить,або в неділю йде до церкви на Службу Божу, а в понеділок до комуністичного дому на мітінґ, — ми слушно робимо закид, що ця людина не має засад. Таку людину називаємо безхребетною, і висказуємося про ню з певного рода погордою.

о. В. Дрібненький

Засади бувають різні й їх є багато. Вони є в кожному відтинку життя. Є засади фахові, господарські, національні, й релігійні, відповідно до того чи вони відносяться до якогось фаху чи зайняття, стану й відношення до свого народу й до Бога.

Хоч людина є свобідна засад не придержуватися, то одначе коли їх відкидає, то мусить піддатися тим наслідкам, що відкинення засад за собою потягає. Ці наслідки завжди нещасливі. Це дасться краще пояснити прикладами. Господарська засада каже, що поле треба обробити заки його засіється зерном. Коли господар цеї засади не буде придержуватися, він в осени буде мати вівсюгу й буряни. Національна засада каже цінити свій край і нарід. Чоловік, що цеї засади не заховує, стається "Іваном без роду й долі". Возьмім ще релігійну засаду. Людина обовязана жити після наказів свого сумління. Коли чоловік затовче своє сумління й не живе після нього, він стається чимраз менше

людиною, а уподібнюється чимраз більше до лісового вовка. Через це пониження людської гідности він тратить у людей повагу і, що головне, заслуговує на кару в Бога.

Вище наведені засади є лише прикладами. Їх є далеко більше в нашому життю. Ми тут ограничуємося тільки до двох родів засад, а це до засад національних і релігійних. Це засади, що їх повинен мати кожний українець-католик, коли хоче, щоб його життя оправдало його імя.

Українець, що свідомий свого походження, цінить націю, що до неї належить. Цеї нації він не виречеться, хочби незнати як нещасну долю вона не переживала. Справи, що відносяться до української нації й державности його глибоко обходять. На ці цілі він завжди дає датки відповідні до його спроможности. А вже далекий він від того, щоб за юдин гріш переходити на сторону ворогів і своєю агітацією їм помагати.

Він пильно дбає, щоб мову й звичаї своїх батьків передати дітям. Він їх посилає до Рідної Школи, а як її нема, то він сам їх учить. Він старається, щоб защіпити в них національну свідомість.

Живучи в Канаді, він свідомий також своїх горожанських обовязків. Він цікавиться справами, що мають на цілі добробут вже то цілої Канади, вже то його округу. Зо співгорожанами інших національних походжень він живе в згоді й співпраці та старається мати в них належну пошану.

Засади українця, як католика, це передусім Божі й Церковні Заповіді. Кожна з цих для нього є найвищим законом і він за ніщо в світі їх не злегковажить.

Щоб заховати Заповіді, треба двох річей: релігійної свідомости й надприродньої помочі. Щоб набути релігійної свідомости, він читає католицькі книжки й часописи (не припадково й позичені, але стало й передплачені) і слухає проповідей і докладів. А щоб ма-

ти надприродню поміч, він щодня молиться і коли має нагоду приймає св. Тайни.

Він знає, що його найбільшим обовязком, це дати добре, релігійне виховання своїм дітям. Він їх старанно вчить прикладом і словом, як належить жити після вимог католицької релігії. Якщо він має ту щасливу нагоду, він їх посилає до католицької школи. Коли її нема, він дбає, щоб дитина дома дістала те релігійне освідомлення, котрого вона не дістає у звичайній не-католицькій школі. Католицькі інституціії мають у нього щире фінансове попертя.

Він уважає своїм обовязком належати до католицької орґанізації — а де нема ще такої, то принайменше до парохії.

Своїх релігійних провідників, як єпископів і священиків, він цінить і поважає, і не позволить, щоб хтонебудь у його приявности їх знеславлював і оклевечував.

Для не-католиків він толерантний, але тільки зглядом особи, а не зглядом її релігії. Він для них є добрим і услужним сусідом, але їхніх релігійних поглядів не поділяє й в їхніх богослуженнях чи зібраннях участи рішуче не бере.

Чоловік з цими засадами, це у правдивому значенні українець-католик. Для української нації він є гордістю, а для католицької релігії живим прикладом.

о. В. Дрібненький, ЧСВВ.

ПАРОХІЇ Й МІСІЙНІ СТАНИЦІ У ҐЛЕНДОНСЬКІМ ОКРУЗІ

Початок реліґійного життя в ґлендонськім окрузі датується ще 1917 року, колито теперішний Єпископ, Преосв. Василій Ладика, ЧСВВ відправив 18. червня перше богослуження в Лейк Елайза, в хаті Николая Марковського. Це було те гірчичне зерно, що сьогодні виросло в численні парохії й місійні станиці. Ґлендонський округ тепер начисляє 6 парохій і 5 місійних станиць. Цей місійний округ находиться в північно-східній околиці від Саскачеванської ріки. На полудневосхіднім боці ріки є дервентський місійний округ. Останніми роками оо. Василіяни з Редвей й Дервенту доїздили з духовною обслугою до ґлендонських околиць. В перших початках мусіли вони приїздити аж з Мондеру й Едмонтону. Для кращого перегляду розвою ґлендонського округу нижче є подана історія поодиноких кольоній.

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ПАРОХІЯ УСПЕННЯ МАТЕРИ БОЖОЇ В ҐЛЕНДОН

Парохія в Ґлендон — це молода громада, що вспіла за короткий час вибитись на одну з передових парохій в окрузі. Початок свій бере 1938 року, коли перший раз на відправу приїхав о. Іриней Процентій, ЧСВВ до хати Николая Ґупала. Це було підчас Великоднього тижня й тоді о. Процентій мав богослуження в Спеден. Опісля зачали Отці частіше навідуватись до цеї громади. З Редвей зачав доїздити о. Д. Джіґолик, ЧСВВ і порушив справу заснування парохії в Ґлендон. Літом,

Українська Католицька Церква в Глендон, Алберта, підчас будови.

Резиденція для ОО. Василіян в Глендон, Алберта.

Церква Успення Матері Божої в Ґлендон, Алберта.

1939 року, о. А.. Трух, ЧСВВ, повертаючи з місії в Айрон Ривер, мав відправу в Ґлендон 9. липня, й тоді на зборах рішили купити площу на церкву. Куплено один акер на церкву, а другий на цвинтар. Члени згуртувались й за тодішним головством п. Левка Ґроцького ревно й завзято взялись до праці. Нарізали дерева в лісі, наймили майстра Михайла Янчука й 10. червня зачали будову. Багато труднощів пережили, бо люди були

Українська Католицька Церква в Айрон Ривер, Алберта.

бідні й не було звідки. Всі щойно зачали господарювати, бо ледве пару років минуло, як приїхали з Старого Краю. Одначе муравлина праця за Божим благословенням увінчалася успіхом. 28. серпня, 1940 в самий день празника Успення Матери Божої, відбулося посвячення угольного каменя церкви.

Коли церква майже була на укінченні, стався сумний випадок. Будівничий М. Янчук, коли викінчував баню, впав з руштування й забився. Парохіяни у вдячности за його працю поставили своїм коштом камяний хрест на його гробі. Поволі церковний будинок самі викінчили й справили потрібні церковні річи. Членів при церкві є поверх 20 й більша частина з них походить з села Жовтанців, повіт Жовква.

Ґлендонці, що привикли до частіших відправ у Старім Краю й до більше активного руху, зачали старатись дістати сталого священика. В тій цілі написали до Мондеру, до Протоігуменату оо. Василіян. І в короткім часі приїхав на сталий побут до Ґлендон о.

Епіфаній Пащак, ЧСВВ. Дня 6. серпня, по відправі відбулися перші збори в справі парохіяльної резиденції. Ґлендонські парохіяни виявили себе дуже вдячними за назначення сталого священика з осідком в їхнім містечку й на тих зборах зложили відразу $1,455.00. Праця коло будови резиденції почалась 7. вересня того року. Розмір назначено 32x24 фіти. Дооколичні парохії також щиро помогли в будові хати. Ґлендонські парохіяни самі дещо помагали при будові. А за той час почалася праця народня й релігійна. Як минулими роками, так і цього відбулася двотижнева наука катехізму для дітвори з концертом. Відділ БУК, зорґанізований о. С. Шевчуком, ЧСВВ, улаштував перший величавий окружний Зїзд БУК, що тривав три дні, 19, 20 і 21. листопада, 1944. Більше членів уписалось до Брацтва й тоді заложено бібліотеку ім. Митр. А. Шептицького. Базар підчас Зїзду приніс $750.00 чистого доходу на будову резиденції.

14. березня, 1945 року приїхав на пару місяців о. І.

Парохіяльний Дім в Айрон Ривер, Алберта.

Парохіяни Української Католицької Церкви в Айрон Ривер, Алберта.

Процентій, ЧСВВ і помагав в обслузі парохій, відтак вернувся до Едмонтону.

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ПАРОХІЯ СВ. ІВАНА В АЙРОН РИВЕР

Парохія в Айрон Ривер належить до найстарших в цім окрузі. Заснована вона ще 1932 року, колито за старанням Дмитра Панаса й Романа Славути перший раз приїхав на богослуження о. Й. Тимочко, ЧСВВ. Було це перед Великодними Святами. Відправа відбулася в хаті Романа Славути. Роман Славута — це один з перших поселенців у Айрон Ривер і в його хаті завжди відправлялося богослуження доки не збудовано церкви. 1933 року зачав доїздити о. Ю. Жидан, ЧСВВ і зорґанізував парохію. 4. квітня вибрано перший церковний заряд до будови церкви. Площу на церкву подарував І. Гунка. Вона займає два акри й є в дуже гарнім положенню. Працювали тяжко перші основники церкви й завдяки таким, як Р. Славута, Д. Панас, С. Крук, В. Твердохліб, Т. Ядловський, Н. Панас, В. Беньо,

П. Гаврилюк, церква вже 2. серпня, 1936 була викінчена й перше богослуження відбулося в ній. З більших жертв на церкву треба зазначити родину Панасів, що подарували ґонти на церкву й нарубали бервена. Кошт церкви виніс $500.00. До малого числа членів поволі більше вписалось і праця в парохії продовжалась.

1938 року в осени збудовано парохіяльний дім, а 1945 року викінчено його внутрі. В парохіяльнім домі Аматорський Гурток часто виступав і виступає з представленнями. Також перепроваджено катехізації дітей. 1945 року вчили Сестри Служебниці. Відділ БУК і бібліотеку ім. о. М. Шашкевича заложено 1944 р. Того ж року також на память тих українських вояків, що служили при війську з парохії Айрон Ривер, відслонено таблицю з їхніми фотоґрафіями, і вона тепер висить в парохіяльнім домі.

До релiґійних урочистостей треба зачислити успішну місію о. А. Труха, ЧСВВ, що відбулася 1939 року, перед празником св. Івана Хрестителя.

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ПАРОХІЯ ПОКРОВА МАТЕРИ БОЖОЇ В СТ. ПАВЛ

Хоч українці мешкають в Ст. Павл довгі роки, однак парохіяльна праця почалась щойно 1942 року. Священики-місіонарі часто переїздили через Ст. Павл і зпомежи них перший, що вспів зорґанізувати ст. павлську громаду був о. Ю. Жидан, ЧСВВ.

Перше богослуження відбулося 7. січня, 1942 р. Тяжкий це був початок, бо не всі заінтересувались церковною справою й горнулись до неї. Основниками цеї парохії станули ось такі громадяни: Николай Гринів, Михайло Максимюк, Петро Гараба, п. Сенюк з Флет Лейк, п. Харук з Ст. Едвард, Василь Сацьків, Іван Падлецький, Олекса Ващак, п. Чешук, п. Ядлінський і деякі інші. Пізніше приїхали до Ст. Павл Максим Піх, Петро Семенюк, п. Фединяк, п. Хома,. Олекса Ґарбій і другі, що пристали до парохії й оживили працю.

Парохіяни Української Католицької Парохії в Ст. Павл, Алберта.

Церковний комітет, на чолі котрого стоїть Николай Гринів, щиро працює, щоб збудувати церкву в Ст. Павл. В тій цілі устроює вечірки, базарі, розігравки, спільні обіди, представлення. Кожний член бере активну участь у всяких підприємствах. Велика поміч для українців-католиків у Ст. Павл є о. О. Менєй, облят, парох французької католицької церкви в Ст. Павл. Він відступив їм гарну каплицю під церквою до богослуження доки своєї не збудують. І на кожнім кроці заохочує їх до праці, любови й побожного життя.

Місце, що призначено на церкву в Ст. Павл, в гарнім положенню. Його вони купили від міста за $10.00. Тут 11. липня, 1943 р. о. С. Курило, ЧСВВ серед зібраного народу торжественно посвятив площу й хрест. Парохіяни вже дещо постаралися з церковних річей до богослуження.

До замітніших подій належить зачислити величавий

спільний обід, котрого дохід був призначений на Червоний Хрест. На це торжество зійшлося багато людей і визначних гостей, що в своїх промовах ґратулювали українській громаді за такий великий успіх у орґанізаційній праці.

Парохія в Ст. Павл має гарну будучність, бо число українців чимраз більшає. Коли стане церква, тоді зможуть ще краще повести працю українську й католицьку.

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ПАРОХІЯ ВСІХ СВЯТИХ В ЕНШАВ, АЛТА.

1935 рік - це праводоподібно час заснування парохії Всіх Святих в Еншав, Алта. О. Ю. Жидан, ЧСВВ

Українська Католицька Церква в Еншав, Алберта.

Парохіяни Української Католицької Парохії в Еншав, Алберта.

був один з перших священиків, що поміг українським поселенцям започаткувати парохію в Еншав. Однак найбільше праці вложив о. Д. Джіґолик, ЧСВВ. За него збудовано церкву й справлено церковні річи. Багато труду й жертви вложили до будови й піддержання церкви слідуючі піоніри: Михайло Запорожан, Стефан Чарун, Матвій Пшик, Улян Струмецький, Никола Баран, Гриць і Федько Шустак, Андрій Баран, Левко Ґроцький, Дмитро Каганишин, Франко Струмецький, Т. Кропівніцький і багато других.

В осени 1944 року майстер Николай Лозінський добудував хори, а другі парохіяни почали викінчувати церкву в середині. Головою церковного комітету на 1945 рік вибрано Уляна Струмецького. Жертвенність парохіян у Еншав є взірцева.. Левко Ґроцький справив гарний престіл і кивот, Андрій Баран, Маґда Німчук і Людвік Струмецький подарували пять позолочених образів, Анна Баран купила процесійний хрест, дві білі хоругви й замовила ліхтарі на престіл, Михайло Запорожан справив чорний фелон, Франко Струмецький жертвував процесійний образ, а Улян Струмецький за-

мовив монстранцію. Жіноче Товариство, що існує при парохії також гарно працює. Воно справило дві хоругви, старається про цвіти, обруси й окрасу церкви.

19. грудня, 1944 по річних зборах засновано відділ БУК у парохії.

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ПАРОХІЯ ВОЗНЕСЕННЯ Г.Н.І.Х. В МАЛОЙ, АЛТА.

Парохія в Малой віддалена від Ґлендон яких 15 миль на північ. Перший священик, що тут заїхав, був о. Ю. Жидан, ЧСВВ. Це було в році 1936. Відправа тоді відбулася в хаті Василя Ланюка. Далеко віддалена парохія в Малой не мала спромоги мати частіші богослуження, хіба на празник і великодню сповідь. Однак мимо ворожого окруження мала громада сильно держалася св. віри. Спочатку було лиш кілька членів, не більше як 6. До членів основників належить зачислити Василя Кужіля, Василя Ланюка, Костя Тхора, Федора Ціжа, Івана Граба, Прокопа Локшина. Дуже багато натрудився Василь Кужіль і в нього священик завжди перебував. З роками парохіяни поставили малу церковцю

Парохіяни Української Католицької Церкви в Малой, Алберта, і Церква.

й придбали площу на цвинтар. Тепер число парохіян збільшилося й спільними силами, під головством Василя Макара, викінчують церкву. З більших жертв треба зазначити Івана Кравця, що справив фелон і Василя Кужіля, що своїм коштом добудував захристію і пресвітерію.

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ПАРОХІЯ ПРЕСВ. ЕВХАРИСТІЇ В ЕЛК ПОЙНТ, АЛТА.

Передше парохія в Елк Пойнт належала до місійного округу оо. Василіян у Дервент, Алта. І звідси то перший раз приїхав о. А. Винник, ЧСВВ з богослуженням до Елк Пойнт, 1935 року. Ві того часу Отці з Дервент часто доїздили з відправою аж до 1944 року, коли отворився новий місійний округ в Ґлендон і парохія в Елк Пойнт перейшла до цього округу.

Церкви в Елк Пойнт ще нема, однак таким працьовитим членам, як Василеві Яхимцеві, Павлові Лесикові, Антонові Зазуляковi й другим треба завдячити, що вже є около 20,000 фітів дощок на будову нової церкви. Вже куплено два акри землі в середині міста Елк Пойнт на церкву. Українських родин в місті багато, та не всі цікавляться будовою церкви. І тому праця йде поволі, але певно. Мала громада влаштовує підприємства, щоб придбати більше фондів. .

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА МІСІЙНА СТАНИЦЯ В ЛЕЙК БЕЛВЮ, АЛТА.

Місійна станиця в Лейк Белвю — це друга найстарша околиця, що була зорґанізована. Вона в тім самім часі орґанізувалась що й Лейк Елайза. Ще в роках 1917-1919 доїздили оо. В. Ладика й пок. Н. Крижановський та заснували цвинтар і поставили церкву з бервен. Однак в церкві не було ані разу богослуження, бо на стільки не була викінчена. Пізніше приїздив сюди покійний о. Ксенофонт Роздольський і богослуження від-

правляв у домі п. Івана Бережанського. Коли 1918 року кілька родин приїхало з Дромгеллер, Алта., що був пересяклий протирелігійною, большевицькою пропаґандою, зачалась і в Лейк Белвю ця пропаґанда вкорінюватися. Нарід пішов за їхніми обманчивими кличами. Продали церкву (бо не була добре заінкорпорована) фармерові на стайню, а за ті гроші збудували народній дім, що скоро перемінився на ТУРФДім. Працювати релігійно приходилося дуже тяжко нашим священикам. Та не в усіх завмерла віра. Лишилися родини вірні Богові й Церкві й вони старалися час до часу мати богослуження. 1935 року заїхав у цю околицю о. А. Винник, ЧСВВ і знову оживилося релігійне життя. Нарід почав вертатися. Богослуження далі відбувалися в хаті Івана Бережанського й часом в Томи Палія й Віктора Ґіля. 1938 року І. Бережанський подарував 2 акри на церкву. Та знову зайшла перешкода. Муніципал перетяв церковний ґрунт на дорогу.

В 1940 році о. А. Винник, ЧСВВ зарядив катехізацію дітей в хаті Івана Бережанського і в школі Лейк Елайза. Учащало 54 дітей.

Для більшого освідомлення й продовження народньої праці українці збудували другий народній дім і тут почали виставляти представлення та відбувати підприємства. Тепер і богослуження в ній відправляються. 1944 року місійна станиця в Лейк Белвю ввійшла до ґлендонського округу й звідси священики приїзджають з духовною обслугою.

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА МІСІЙНА СТАНИЦЯ В ЛЕЙК ЕЛАЙЗА, АЛТА.

Цю околицю, що лежить 8 миль на північний схід від Мирнам, почали заселювати наші люди від 1912 року. Перша родина була Николая Марковського, що прибула з села Русова, повіту снятинського. Тепер ця околиця численно заселена українським родинами, та не всі одної віри. 18. червня, 1917 р., о. В. Ладика, ЧСВВ

відправив перше богослуження в хаті Николая Марковського. В пізніших роках доїздив о. А. Винник, ЧСВВ і мав богослуження в школі Лейк Елайза та деколи в хаті Т. Палія. 1940 р. відбулася катехізація дітей.

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА МІСІЙНА СТАНИЦЯ В ФЛЕТ ЛЕЙК, АЛТА

Перший священик, що заїхав в околицю Флет Лейк, був о. Й. Тимочко, ЧСВВ. Богослуження тоді відбулося в хаті піоніра п. Шепелявого, 1924 року. Люди зраділи, що побачили свого священика й кожного разу сходилося велике число на відправу. Була гадка заложити цвинтар і збудувати церкву. Перше здійснилося багато років пізніше, коли о. А. Винник, ЧСВВ зачав доїздити. За його часів дістали 4 акри на цвинтар, що його посвячено й віддано під покров св. О. Николая. Час до часу відбувалися тижневі катехізації дітей підчас вакацій. Останніми часами відправ було мало аж доки не отворено місійного осередку в Ґлендон, від котрого Флет Лейк лежить 17 миль на полудне.

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА МІСІЙНА СТАНИЦЯ В АРМИСТИС, АЛТА.

О. А. Винник, ЧСВВ, обїзджаючи околицю Елк Пойнт, відвідав і кілька родин в Армистис, що є друга стація на схід від Ст. Павл. Богослуження відправляв в хаті Івана Ференца. Опісля через пару разів о. Винник і о. Й. Сеньків, ЧСВВ мали в часі вакацій катехізацію для дітей. 26. червня о. І. Процентій, ЧСВВ відвідав цю околицю й богослуження відправив у домі Івана Ференца.

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА МІСІЙНА СТАНИЦЯ В АВЛЗАЙ, АЛТА.

Останніми роками кілька родин переселилися з Вильна, Стрий, Спеден до Авлзай, що є яких 8 миль

на північний захід від міста Ст. Павл. Тут перший раз приїхав на відправу о. Е. Пащак, ЧСВВ 20 травня, 1945. Тоді відбулося вінчання Василя Штибля й Розалії Дячук. Богослуження відбулося в римо-католицькій церкві св. Юліяна в Корк.

З тих, що найбільше стараються, щоб в Авлзай повстала парохія є Андрій Штибель і Михайло Кіш. Вже задатковано пятьакрову площу в місті Авлзай. При кожній нагоді стараються зібрати жертви на цю ціль.

Це є коротка історія місійного ґлендонського округу з його станицями. Багато ще є околиць, як Ардмор, Гайнсбурґ, Бівердем і інші, де живуть українці й чекають хвилі, коли до них приїде священик.

І так з малих початків, з малого зерна виросло велике дерево. Спільними силами, щирим привязанням до св. католицької Церкви, витревалою працею, підуть українці католики ще кращим шляхом розвою. Це свідчить історія.

о. Е. ПАЩАК, ЧСВВ.

* * *

(До написання цієї статті багато послужила "Пропамятна Книга Поселення Українського Народу в Канаді", що її видав Преосв. Ординаріят у Вінніпеґу. Тому сердечну подяку складає автор Преосв. Ординаріятові за використання історичних інформацій з Пропамятної Книги.)

ОТЦІ МІСІОНАРІ ЧСВВ,

що доїздили до парохій і місійних станиць у околиці Ґлендон.

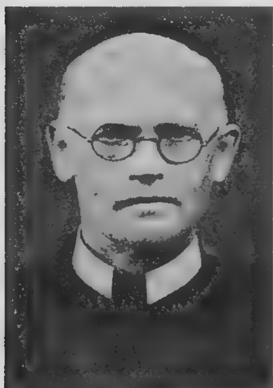

Ексц. Василій Ладика

Преосв. Кир Василій, ще будучи священиком - місіонарем, перший раз заїхав до ґлендонських околиць з духовною обслугою 18. червня, 1917. Це було в околиці Лейк Елайза. Богослуження відбулося в хаті Николая Марковського. Від тоді Преосв. Василій відвідував околицю кілька разів.

Преосв. Василій Ладика уродився 2-го серпня, 1884, в місті Дрогобичі. До Чина ОО. Василіян вступив 1903 р. До Канади приїхав 1909 року й в Монтреалі скінчив богословські науки.

Висвячений на священика 4-го серпня, 1912. По 17 роках тяжкої місіонарської праці, покликала Його Апостольська Столиця до ще тяжчої праці. 14-го липня, 1929, відбулась єпископська конскрація Преосв. Василія в Едмонтоні. Прекрасними успіхами зазначилися роки єпископства Преосв. Ладики, як колись і роки місіонарства.

о. Н. Крижановський

Покійний о. Н. Крижановський, ЧСВВ — це всеканадійський місіонар-священик. Він з духовною обслугою обіхав майже цілу Канаду. Але полем найбільшої праці пок. о. Крижановського була Алберта. Знаходив він час, щоб відвідати також і українців коло Лейк Елайза і Лейк Белвю. Відправу мав звичайно в хаті Івана Бережанського.

Завдяки ревній і витревалій праці пок. о. Крижановського, особливо в Мондері, українці католики роблять тепер вели-

о. Й. Тимочко, ЧСВВ.

о. А. Винник, ЧСВВ.

кий поступ.

О. Н. Крижановський уродився 22-го травня, 1876. Вступив до ОО. Василіян 29-го серпня, 1894. Став священиком у Старім Краю 1903 р. Того року приїхав до Канади й працював безперервно до самої смерти. Два рази був вибраний на Протоігумена василіянської американсько - канадійської монашої проінції. Помер у сні 11-го квітня, 1940, в Стемфорд, Конн., Спол. Державах. Вірно сповнив свою Богом призначену велику й особливішу місію на цій землі й по таку ж нагороду відійшов до свого небесного Батька. ВЙП.

ОО. Василіяни: о. Ю. Жидан і о. Д. Джіголик; вдолі: о. М. Вінцентайло і о. Й. Сеньків.

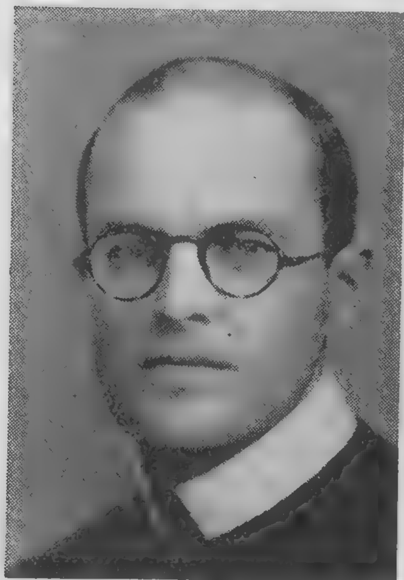

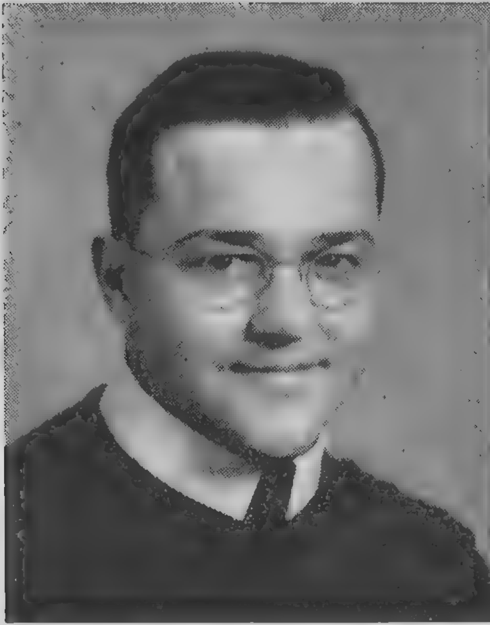

ОО. Василіяни: о. А. Трух, і о. В. Каменецький; вдолині: о. М. Пасічник і о. А. Химій.

Вгорі: о. Л. Джіґолик і о. С. Шевчук.

Вдолині: о. І. Процентій і о. І. Когут

о. М. Ганас, ЧСВВ.

о. В. Андрейчук, ЧСВВ

о. В. Шевчук, ЧСВВ

о. Е. Пащак, ЧСВВ.

СПИС ЖЕРТВОДАВЦІВ НА БУДОВУ ПАРОХІЯЛЬНОЇ РЕЗИДЕНЦІЇ В ҐЛЕНДОН, АЛБЕРТА

Ґабіян Клячик, Ґлендон, Алта.	$125.00
Стефан Тарах, Ґлендон, Алта.	110.00
Стефан Онишко, Ґлендон,Алта.	100.00
Василь Пшик і Петро Вихопень, Ґлендон, Алта.	100.00
Федь Максимів, Ґлендон, Алта.	100.00
Михайло Максимюк, Ґлендон, Алта.	100.00
Стефан Малюта, Ґлендон,	100.00
Ілько Пшик, Ґлендон, Алта.	100.00
Кость Вихопень, Ґлендон, Алта.	100.00
Никола Гупало, Ґлендон, Алта.	100.00
Гнат Маслюк, Ґлендон, Алта.	100.00
Петро Гарматюк, Ґлендон, Алта.	50.00
Никола Гладиш, Ґлендон, Алта.	50.00
Володимир Юрчишин, Ґлендон, Алта.	50.00
Петро Бадзь, Ґлендон, Алта.	50.00
Михайло Кметь, Ґлендон, Алта.	50.00
Панько Дробіт, Ґлендон, Алта.	50.00
Федь Цюник, Ґлендон, Алта.	25.00
Левко Ґроцький, Еншав, Алта.	25.00
Василь Ланюк, Малой, Алта.	25.00
Володимир Луклан, Ґлендон, Алта.	25.00
Іван Тимофійчук, Малой, Алта.	25.00
Стефан Крук, Айрон Ривер, Алта.	25.00
Михайло Запорожан, Еншав,, Алта.	25.00
Никола Баран, Еншав, Алта.	25.00
Федір Шустак, Еншав, Алта.	20.00
Роман Славута, Айрон Ривер, Алта.	20.00
Кость Тхір, Малой, Алта.	20.00
Панько Дубільовський, Айрон Ривер, Алта.	15.00
Славко Ханнас, Ля Корі, Алта.	10.00
Павло Сліпчук, Ля Корі, Алта.	10.00
Тома Онишко, Ґлендон, Алта.	10.00
Дмитро Несемюк, Ґлендон, Алта.	10.00

Василь Беньо, Айрон Ривер, Алта. 10.00
Іван Граб, Малой, Алта. 10.00
Петро Локшин, Малой, Алта. 10.00
Никола Гринів, Ст. Павл, Алта. 10.00
Петро Бойко, Ґлендон, Алта. 10.00
Стефан Шарун, Еншав, Алта. 10.00
Роман Пелех, Айрон Ривер, Алта. 5.00
Стефан Петришин, Айрон Ривер, Алта. 5.00
Федь Беньо, Айрон Ривер, Алта. 5.00
Дмитро Одинський, Айрон Ривер, Алта.. ...... 5.00
Василь Колодій, Айрон Ривер, Алта. 5.00
Никола Лозінський, Айрон Ривер, Алта. 5.00
Дмитро Панас, Айрон Ривер, Алта. 5.00
Василь Якимець, Елк Пойнт, Алта. 5.00
Василь Твердохліб, Айрон Ривер, Алта. 5.00
Павло Велещук, Ґлендон, Алта. 5.00
Павло Лесик, Елк Пойнт, Алта. 5.00
Антон Зазуляк, Елк Пойнт, Алта. 5.00
Петро Гараба, Ст. Павл, Алта. 5.00
Петро Шарун, Ст. Павл, Алта. 5.00
Олександер, Ващак, Ст. Павл, Алта. 5.00
Максим Піх, Ст. Павл, Алта. 5.00
Улян Струмецький, Еншав, Алта. 5.00
Матвій Пшик, Еншав, Алта. 5.00
Григорій Шустак, Еншав, Алта. 5.00
Дмитро Каганишин, Еншав, Алта. 5.00
Марія Проців ська, Айрон Ривер, Алта. 5.00
Семен Голубовський, Бонивил, Алта. 5.00
Василь Буштинський, Ґлендон, Алта. 5.00
Петро Рихель, Ґлендон, Алта. 5.00
Іван Гавак, Ля Корі, Алта. 3.00
Ілля Заяць, Енґел Лейк, Алта. 3.00
Теодор Кропівніцький, Еншав, Алта. 3.00
Андрій Баран, Еншав, Алта. 2.00
Петро Семенюк, Ст. Павл, Алта. 2.00
Федір Ядловський, Айрон Ривер, Алта. 2.00
Петро Палажук, Айрон Ривер, Алта. 2.00

Михайло Бала, Айрон Ривер, Алта.	2.00
Андрій Орисюк, Айрон Ривер, Алта.	2.00
Григорій Панас, Айрон Ривер, Алта.	2.00
Матвій Кошикар, Айрон Ривер, Алта.	2.00
Кость Мегерюк, Ґлендон, Алта.	2.00
Фред Гарасим, Ґлендон, Алта.	2.00
Василь Івасюк, Ґлендон, Алта.	2.00
Павло Шклянка, Ґлендон, Алта.	1.00
Максим Шмир, Еншав, Алта.	1.00
Текля Вихопень, Френчір, Алта.	1.00
Олекса Ґабрій, Ст. Павл, Алта.	1.00
Андрій Балабан, Ст. Пав., Алта.	1.00

ДЕ ВИХОВУВАТИ НАШУ МОЛОДЬ?

"Добрі діти родичам вінець, а лихі кінець."

Це правда, що її глибоко відчувають родичі й тому вона є першою журбою в їхнім життю. Вона заставляє добрих родичів дати своїм дітям якнайкраще виховання. Одні своїм добрим прикладом, доброю школою і побожним навчанням приготовляють дітей до будучого життя, щоб опісля колись їх шанували, Бога любили, свій нарід і взагалі принесли похвалу для них. А в других ані одного, ані другого, ані третього нема. Такі стануть без відповіди на справедливім Божім суді. Тому треба освідомити собі той тяжкий обовязок, наложений Богом і звернути бачнішу увагу на виховання нашої молоді.

Для кращого виховання нашої шкільної молоді засновано Інститут св. Йосафата в Едмонтоні. Тут молодь, що вчащає до вищих шкіл, до університету, може знайти приміщення, вчитись рідної мови, релігії, української літератури, історії, співу й взагалі дістати гарне виховання. Інститут є під управою ОО. Василіян і дає запоруку родичам, що їхні діти будуть у відпо-

відних руках поза родинним домом. Кожний батько повинен післати свою дитину до Інституту, коли посилає її до школи в місті. По докладніші інформації треба писати до:

St. Josaphat's Institute
8820 — 111 Street
Edmonton, Alta.

Кожна дитина має покликання до якогось стану. Від малих літ вона думає про те й леліє в своїм серцю хвилю, коли її мрія здійсниться. Від родичів залежить, щоб дитина росла до тої хвилі в добрім і незіпсутім характері. Коли приходить час вибору стану, поради й вказівки родичів хай поможуть їй вибрати найкаще.

Ходить особливо тут про вибір духовного стану для хлопців і дівчат. Ідейні хлопці й дівчата, що люблять духовний стан монаха, священика чи монахині—сестри й бажають посвятитись такому життю, нехай пишуть по інформації на ці адреси:

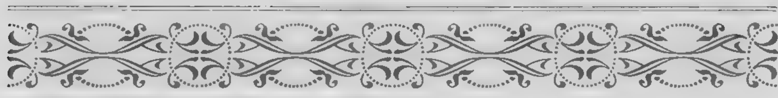
Для хлопців:

Basilian Fathers Novitiate
Box G
Mundare, Alta.

для дівчат:

Sisters Servants of Mary Immaculate
Mundare, Alta.
Missionary Sisters of Christian Charity
Grimsby, Ont.

КОЖНИЙ СВІДОМИЙ УКРАЇНЕЦЬ КАТОЛИК ПОВИНЕН МАТИ В СВОЇЙ ХАТІ ОДНУ ЯК НЕ ВСІ З ЦИХ ЧАСОПИСІВ

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ

Це є найбільш поширений тижневий часопис між українцями католиками в Канаді. Він подає повчаючі статті на релігійні теми, багато вістей з Канади, зі Старого Краю і зі світа. Боронить релігійні, народні і фармерсько-робітничі інтереси. Містить одну спеціяльну сторінку "З НАШОГО ЖИТТЯ В КАНАДІ", що подають працю й рух наших парохій в Канаді. Він є живчиком нашого життя в Канаді.

Річна передплата — $2.00

Адреса:

UKRAINIAN NEWS
10012 - 109 Street
Edmonton, Alberta.

СВІТЛО

Це глибоко релігійний часопис для вироблення кращого духовного, католицького життя серед українців католиків в Канаді. Нагадує він старокраєвого, всіма улюбленого, жовківського "Місіонаря". Видають його ОО. Василіяни в Мондері. Виходить два рази в місяць і кожного разу повний цікавих статтей, оповідань і гарних ілюстрацій, що є в додатку "Католицькі Картини." Річна передплата — $1.00.

Адреса:

THE LIGHT
Box G
Mundare, Alberta.

НАША БУДУЧНІСТЬ

Це спеціяльна ґазетка в мовах українській й анґлійській для української католицької молоді в Алберті. Видає Провінціяльний Заряд УКЮ в Алберті. Обговорює справи молоді якраз на часі й поміщує вісти з діяльности відділів УКЮ в Алберті.

Річна передплата — .50ц.

Адреса:

OUR FUTURE
230 Tegler Bldg.
Edmonton, Alberta

БУДУЧНІСТЬ НАЦІЇ

Це офіціяльний оґан домініяльного Братства Українців Католиків у Канаді. Поміщує докладні описи зїздів Братства, новинки, цікаві статті, оповідання й веде спеціяльну популярну сторінку для дітей під заг. "ВУЙКО ТРОХИМ ГОВОРИТЬ", а другу для старшої молоді. Річна передплата — $1.00.

Адреса:

The Future of the Nation
Box 281
Smuts, Sask.

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

Це релігійний місячник, що його видають ОО. Редемптористи в Йорктоні, Саск. Містить гарні й повчаюі статті й новинки з церковного життя.

Річна передплата — $1.00.

Адреса:

Redeemer's Voice
Catherine Street
Yorkton, Sask.

З Друкарні Українських Вістей в Едмонтоні, Алберта